

Sygn. akt IX Pz 30/18

POSTANOWIENIE

Dnia 31 października 2018r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach- Ośrodek Zamiejscowy w Rybniku IX Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych
w składzie następującym:

Przewodniczący SSO Joanna Smycz /spr/

Sędziowie: SSO Mariola Łącka

SSO Maria Olszowska

Protokolant: Dagmara Mazurkiewicz

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa **K. S.**

przeciwko Spółce (...) S.A. z siedzibą w B..

o deputat węglowy

na skutek zażalenia pozwanej

na postanowienie Sądu Rejonowego w Rybniku, Wydziału V Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

z dnia 13 sierpnia 2018 r. sygn. akt V P 373/18 w zakresie pkt.2 w przedmiocie kosztów procesu

p o s t a n a w i a: **oddalić zażalenie**

Sędzia Przewodniczący Sędzia

SSO Mariola Łącka SSO Joanna Smycz SSO Maria Olszowska

UZASADNIENIE

K. S. w pozwie z dnia 09.04.2018r domagała się zasądzenia od Spółki (...) S.A. w B. kwoty 10.000,00 zł z tytułu rekompensaty za utratę prawa do bezpłatnego węgla.

W uzasadnieniu pozwu wskazała, że jako wdowa jest uprawniona do pobierania renty rodzinnej po zmarłym w trakcie zatrudnienia w KWK (...) jej mężu i otrzymywała od 1984r. bezpłatny węgiel z przedsiębiorstwa górniczego.

Strona pozwana wniosła o oddalenie powództwa i zasądzenie od powódki na jej rzecz kosztów procesu , w tym kosztów zastępstwa procesowego.

Zarzuciła, że powódka nie jest osobą uprawnioną do otrzymania rekompensaty.

Powódka w piśmie procesowym z dn. 17.07.2018r.. cofnęła pozew.

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Rejonowy umorzył postępowanie w sprawie i odstąpił od obciążania powódki kosztami sądowymi.

W uzasadnieniu zaskarżonego orzeczenia podniósł, że w niniejszej sprawie zachodzi szczególnie uzasadniony wypadek w rozumieniu art.102 kpc. Powódka bowiem pozostawała w subiektywnym przekonaniu o zasadności roszczenia , skoro była uprawniona do deputatu węglowego, występowała w sprawie bez profesjonalnego pełnomocnika. W momencie złożenia pozwu przez powódkę nie istniały praktycznie żadne interpretacje ustawy o świadczeniu rekompensacyjnym z 12.10.2017r., tym bardziej orzecznictwo sądowe, a termin do złożenia odwołania był zawity.. Niezwłocznie po uzyskaniu odpowiedzi na pozew powódka cofnęła pozew a udział pełnomocnika strony pozwanej ograniczył się do złożenia standartowej odpowiedzi na pozew i krótkiego pisma procesowego stanowiącego odpowiedź na wezwanie sądu.

Strona pozwana składając zażalenie wniosła o zmianę zaskarżonego postanowienia poprzez zasądzenie na jej rzecz kwoty 1.350,00 zł tytułem kosztów postępowania oraz o zasądzenie kosztów postępowania zażaleniowego według norm przepisanych.

Zaskarżonemu postanowieniu zarzucono naruszenie art.98 kpc i 102 kpc poprzez odstąpienie od zasądzenia kosztów mimo przegrania sprawy przez powódkę i wobec braku okoliczności o których mowa w art.102 kpc tj. wypadków szczególnie uzasadnionych oraz naruszenie przepisu par.2 pkt.4 w zw. z par.9 ust.1 pkt.2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22.10.2015r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. z 2015r., poz.1804) poprzez jego niezastosowanie.

W uzasadnieniu zażalenia skarżący podniósł, że cofnięcie pozwu nie zwalnia powódki od odpowiedzialności za wytoczenie bezpodstawnego powództwa.

Niezasadne w jego ocenie jest stanowisko Sądu Rejonowego , że zasądzeniu kosztów sprzeciwia się subiektywne przekonanie powódki o zasadności dochodzonego roszczenia. Oczywistym jest bowiem, że każda racjonalnie myśląca osoba, która wytacza powództwo jest przekonana o słuszności swoich racji i w konsekwencji stosując argumentację Sądu I instancji należałoby w ogóle przyjąć jako zasadę - nieobciążanie strony przegranej kosztami postępowania.

W zażaleniu podniesiono również, że jeżeli Sąd I instancji uznał, że nakład pracy pełnomocnika nie odpowiada obowiązującej stawce kosztów radcy prawnego w kwocie 1.350,00 zł, to zawsze Sąd mógł zasądzić koszty postępowania w niższej kwocie.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie nie zasługuje na uwzględnienie.

Nie zachodzą zarzucane uchybienia.

Przepis art.102 kpc ustanawia zasadę słuszności, będącą odstępstwem od zasady odpowiedzialności za wynik sprawy wynikającą z art.98 kpc. Nie konkretyzuje on pojęcia wypadków szczególnie uzasadnionych, pozostawia ich kwalifikację przy uwzględnieniu całokształtu okoliczności danej sprawy Sądowi.

Sąd Okręgowy zgadza się ze stanowiskiem Sądu Rejonowego, że taki szczególnie uzasadniony wypadek w niniejszej sprawie występuje.

Z okoliczności sprawy w sposób nie budzący wątpliwości wynika, że powódka będąca wdową uprawnioną do renty rodzinnej , przez całe lata pobierała deputat węglowy wypłacany przez byłego pracodawcę jej zmarłego męża.

Utraciła do niego prawo na skutek wypowiedzenia układu zbiorowego pracy przez (...) S.A. przed dniem wejścia w życie ustawy z dnia 12.10.2017r. o świadczeniu rekompensacyjnym z tytułu prawa do bezpłatnego węgla (Dz. U. z 2017r., poz. 1971).

Z uzasadnienia projektu tej ustawy wynika, że ustawodawca zamierzał dokonać wypłat rekompensat wszystkim osobom będącym emerytami lub rencistami , które na skutek zawartych porozumień lub wypowiedzeń dokonanych

przez zakłady górnicze utraciły prawo do bezpłatnego węgla za wyjątkiem tych emerytów i rencistów, którzy mając ustalone prawo do świadczeń ich nie pobierają, bo nadal pracują i pobierają deputat węglowy należny pracownikom.

Zauważyć także należy, że w lokalnych mediach informowano, że emeryci i renciści, którzy utracili deputaty otrzymają rekompensatę. Także wiceminister (...) w wielu wystąpieniach w mediach potwierdzał, że intencją ustawodawcy jest częściowe zrekompensowanie emerytom i rencistom z czynnych zakładów górniczych utraty prawa do bezpłatnego węgla.

Z powodu nieporadności legislacyjnej twórców ustawy doszło do pominięcia w definicji osób uprawnionych wdów i sierot po górnikach zmarłych w trakcie zatrudnienia, wbrew woli ustawodawcy, zawartej w uzasadnieniu projektu tej ustawy.

Definicja osoby uprawnionej zawarta w art.2 ust.1 pkt.2 w zakresie w jakim pomija wdowy, wdowców i sieroty uprawnione do renty rodzinnej po pracownikach zakładów górniczych zmarłych w trakcie stosunku pracy, narusza zasadę równego traktowania wszystkich przez władze publiczne wyrażoną w art.32 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.

Wydaje się, że wadliwość i niekonstytucyjność tego uregulowania prawnego dostrzegł także ustawodawca, bo najpierw w marcu 2018r. a później 20.06.2018r. złożono projekt ustawy o zmianie ustawy z dnia 12.10.2017r., w którym poszerzono definicję osób uprawnionych, także o wdowy, wdowców i sieroty po pracownikach przedsiębiorstw górniczych zmarłych w czasie trwania stosunku pracy, także te, które zawarły ponowny związek małżeński i osoby, które nabyły prawo do świadczenia emerytalnego.

Do chwili obecnej ustawa ta jednak nie została uchwalona.

Aby wzruszyć niekonstytucyjny przepis art.2 pkt.1 ustawy z dnia 12.10.2017r. strona powodowa w określonym w ustawie 14 -dniowym terminie była zmuszona zgłosić pozew do Sądu, bo dopiero po prawomocnym zakończeniu postępowania może w terminie 3 miesięcy złożyć skargę konstytucyjną.

W tym stanie rzeczy ocena zasadności roszczenia zawartego w pozwie nie tylko dla powódki, która występowała w sprawie samodzielnie, ale także dla strony reprezentowanej przez zawodowego pełnomocnika, nie jest prosta a toczenie sprawy sądowej jest niezbędne, aby było możliwe wniesienie skargi konstytucyjnej na niekonstytucyjną definicję osoby uprawnionej.

Zatem zasadnie Sąd Rejonowy przyjął, że w niniejszej sprawie wystąpił szczególnie uzasadniony wypadek, uzasadniający odstąpienie od obciążania powódki kosztami procesu na rzecz pozwanej.

Obciążanie strony powodowej utrzymującej się z renty kosztami postępowania sądowego, które w świetle zapisów ustawy okazało się niezasadne z powodu błędów legislacyjnych ustawodawcy, jest niezgodne z zasadą słuszności.

Dlatego też Sąd na mocy art.385 kpc w związku z art.397 par.2 kpc oddalił zażalenie jako niezasadne.

Sędzia Przewodniczący Sędzia

SSO Mariola Łacka SSO Joanna Smycz SSO Maria Olszowska